

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0219U006022

Державний реєстраційний номер: 0117U004569

Відкрита

Дата реєстрації: 29-03-2019

1. Етапи виконання

Номер етапу: 2

Назва етапу: Науково-дослідні роботи з гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного та медико-біологічного обстеження стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки (гідробіологічне обстеження) 2016-2017 р.

Початок етапу: 01-2017

Закінчення етапу: 06-2018

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа Інститут морської біології НАН України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 03534529

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: Одеса, 65011, вул. Пушкінська, 37

Телефон: +38 048 725 0918

E-mail: imb@nas.gov.ua

WWW: www.imb.odessa.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Державна установа Інститут морської біології НАН України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 03534529

Адреса: Вул. Пушкінська, 37, м. Одеса, Одеська обл., 65011, Україна

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Телефон: 380677147721

Телефон: 380487250918

E-mail: imb@nas.gov.ua

WWW: http://www.imb.odessa.ua/

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.7 - інше (договір № 06/11-16 від 06.11.2016)

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7714 - кошти місцевого бюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 416.4 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Науково-дослідні роботи з гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного та медико-біологічного обстеження стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки (гідробіологічне обстеження).

Назва роботи (англ)

Scientific research works on hydrological, hydro-chemical, hydro-biological and biomedical research state of Kuyanik liman and sea water from the Gulf of Odessa (hydrobiological investigations)

Реферат (укр)

Звіт про ДНР: 68 с., 26 рис., 25 табл., 58 джерел. Об'єкт дослідження - біотична компонента екосистеми Куяльницького лиману та Одеської затоки, включаючи автотрофні мікроорганізми, фіто- та зоопланктон, макрофітобентос, артемію *Artemia salina*. Мета роботи - обстеження гідробіологічного стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки у листопаді-грудні 2017 р. та порівняння результатів спостережень 2017 року з двома попередніми. Науково дослідна робота була виконана на базі комплексних зйомок, що були проведені у Куяльницькому лимані на 12 станціях 15.11.2017р. та 5.12.2017р. та однієї станції на узмор'ї. Взагалі у 2017 р. виконано 12 експедицій. Основними районами спостережень були: південна, середня, північна частини лиману, водотоки (біля Корсунців, Кубанки, Красноселки та Ковалівки), що впадають в лиман, і морська вода в районі труби (лотка), що подає морську воду в лиман. Зроблені висновки щодо стану лиману за гідробіологічними показниками та надані рекомендації.

Реферат (англ)

The report: 68 pp., 26 figures, 25 tables, 58 sources. The object of research is the biotic component of the ecosystem of the Kuyalnitsky estuary and the Gulf of Odessa, including autotrophic microorganisms, phytotoxic and zooplankton, macrophytobenthic, artemia *Artemia salina*. The purpose of the work is to examine the hydrobiological state of the Kuyanik liman and seawater from the Odessa Gulf in November-December 2017 and compare the results of observations in 2017 with the two previous ones. The scientific research work was carried out on the basis of complex surveys conducted in Kuyalnitsky liman at 12 stations on November 15, 2017 and December 5, 2017 and one station in the seaside. Total expeditions in 2017 - 12. The main areas of observation were the southern, middle, northern parts of the estuary, watercourses (near Korsuntsy, Kubankf, Krasnoselkf and Kovalivka) falling into the estuary, and sea water in the area of the pipe (tray), which feeds seawater in the estuary. Conclusions regarding the status of the estuary on hydrobiological indicators and recommendations are made.

Індекс УДК: 556.11, 556(262.5.05)

Коди тематичних рубрик НТІ: 70.03.07

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Результати гідробіологічного обстеження Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки у 2017 році.

Назва продукції (англ): The results of hydrobiological investigation of Kuyanik liman and sea water from the Odessa Gulf. in 2017.

Очікувані результати: поліпшення стану природного середовища

Галузь застосування: Міністерство екології та природних ресурсів України; Український науково дослідний центр екології моря; Державна екологічна інспекція охорони довкілля північно-західного регіону Чорного моря; Адміністрації морських портів України; Державна служба заповідної справи. Адміністрації об'єктів природно-заповідного фонду України; Ради народних депутатів приморських міст азово-чорноморського побережжя України; Державні агенції туризму; Департамент водного господарства України; Обласна рада народних депутатів Одеської області; Обласні Управління екології .

Опис продукції (укр): Мета роботи – обстеження гідробіологічного стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки у 2017р. Основними районами спостережень були: південна, середня, північна частини лиману, водотоки (біля Корсунців, Кубанки, Красноселки та Ковалівки), що впадають в лиман, і морська вода в районі труби, що подає морську воду в лиман. На основі аналізу результатів спостережень у 2017 році і порівнянні отриманих даних з двома попередніми роками зроблені висновки щодо стану лиману за гідробіологічними показниками та надані рекомендації щодо подальшого моніторингу.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: необмежені

Виробник продукції: ДУ "ІМБ НАН України"

Споживачі продукції: Міністерство навколишнього природного середовища України; Державна екологічна інспекція охорони довкілля північно-західного регіону Чорного моря; Міські ради народних депутатів приморських міст азово-чорноморського узбережжя України; управління екологічної безпеки Одеське міськвиконкому

Перспективні ринки: Охорона навколишнього природного середовища

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Архив погоды в Одессе 2017 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://rp5.ru/> Брянцева Ю. В., Лях А. М., Сергеева А. В. Расчет объемов и площадей поверхности одноклеточных водорослей Черного моря.- Севастополь, 2005.- 25 с. (Препр. / НАН Украины. Институт Биологии Южных морей). Бубнова Н.П., Холикова Н.И. Методы изучения макрозообентоса / Руководство по методам биологического анализа морской воды и донных отложений.- Л.: Гидрометеиздат, 1980.- С. 21-38. Вельтищев Н.Ф., Семенченко Б.А. Дистанционные методы измерений в гидрометеорологии: учебное пособие.- М.: Изд-во МГУ, 2005.- 129 с. Вишневский В.И., Шевчук С.А. Оцінювання стану водних об'єктів Києва за даними дистанційного зондування Землі // Український журнал дистанційного зондування Землі.- К., 2016.- № 11.- С. 9-14. Володкович Ю.Л. Методы изучения морского бентоса / Руководство по методам биологического анализа морской воды и донных отложений.- Л.: Гидрометеиздат, 1980.- С. 150-165. Герасимюк В.П., Эннан А.А., Шихалеева Г.Н. Видовой состав водорослей бентоса Куяльницкого лимана (северо-западное Причерноморье, Украина) // Альгология, 2011.- Т. 21, № 2.- С. 226-240. Голлербах М.М., Косинская Е.К., Полянский В.И. Синезеленые водоросли // Определитель пресноводных водорослей СССР.- М.: Советская наука, 1953.- Вып. 2.- 652 с. Голлербах М.М., Штина Э.А. Почвенные водоросли.- Л.: Наука, 1969.- 228 с. Громов В.В. Методика подводных фитоценологических исследований / В кн.: Гидробиологические исследования северо-восточной части Черного моря.- Ростов. ун-в., 1973.- С. 69-72. ДСТУ 4174-2003. Якість води. Визначання хронічної токсичності хімічних речовин та води на *Daphnia magna* Straus та *Ceriodaphnia affinis* Lilljeborg (Cladocera, Crustacea) (ISO 10706:2000, MOD) – Київ: Держстандарт України, 2004. – 26 с. Електронна база WoRMS [www.http://marinespecies.org](http://marinespecies.org) Калугина-Гутник А.А. Фитобентос Черного моря. Киев: Наукова думка, 1975.- 245 с. Кирейчук А.Г. Семейство Heteroceridae // Определитель пресноводных беспозвоночных России и сопредельных территорий / под общ. ред. С. Я. Цалолихина. – СПб.: Наука, 2001.- 5. Высшие насекомые (ручейники, чешуекрылые, жесткокрылые, сетчатокрылые, большекрылые, перепончатокрылые).- 836 с. КНД 211.1.4.047-95. Біотестування морської води та стічної, яка відводиться в море. Методика. Видання офіційне.- К. 1995.- 37 с. Коваленко О.В. Флора водоростей України. Том I. Синьозелені водорості. Вип. 1. Порядок хроококальні.- К., 2009.- 397 с. Кондратьева Н.В. Визначник прісноводних водоростей Української РСР. Том 1. Синьо-зелені водорості - Cyanophyta. Частина 2. Клас гормогонієві - Hormogoniophyceae.- К.: Наукова думка, 1968.- 523 с. Кондрат'єва Н.В., Коваленко О.В., Приходькова Л.П. (1984). Загальна характеристика синьозелених водоростей - Cyanophyta. Клас Хроококкові (Chroococcophyceae). Клас

Хамесифонові (Chamaesiphonophyceae). Визначник прісноводних водоростей Укра?нсько? РСР. - Ки?в: Наук. думка, 1984.- Вип. 1, Ч. 1.- 388 с. Лакин Г.Ф. Биометрия.- Учебное пособие для биол. спец. вузов, 4-е изд., перераб. и доп.- М.: Высшая школа, 1990.- 352 с. Липина Н.Н. Heleidae // Жизнь пресных вод СССР / под. ред. проф. В. И. Жадина.- М., Л.: Изд-во АН СССР, 1940.- 1.- С. 273-274. Липина Н.Н., Черновский А.А. Tendipedidae (Chironomidae) // Жизнь пресных вод СССР / под. ред. проф. В. И. Жадина.- М., Л.: Изд-во АН СССР, 1940.- 1.- С. 264-273. Масюк Н.П. Морфология, систематика, экология, географическое распространение рода *Dunaliella* Teod. и перспективы его практического использования.- К.: Наукова думка, 1973.- 245 с. Методы изучения морского фитобентоса. В кн: Руководство по методам биологического анализа морской воды и донных отложений.- Ленинград: Гидрометиздат, 1980.- С. 166-175. Миничева Г.Г., Зотов А.Б., Косенко М.Н. Методические рекомендации по определению комплекса морфофункциональных показателей одноклеточных и многоклеточных форм водной растительности // ГЭФ ПРООН Проект по восстановлению экосистемы Черного моря.- Одесса, 2003.- 32 с. Мінічева Г.Г., Зотов А.Б., Большаков В.М., Калашнік К.С., Маринець Г.В., Швець Г.В. Автотрофні поверхні - інструмент фітоіндикації для моніторингу водних екосистем // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Біологія. Спеціальний випуск: Гідроекологія. - 2015.- №3-4 (64).- С. 470-473. Мончадский А.С. Двукрылые (Diptera) (исключая *Tendipedidae* и *Heleidae*) // Жизнь пресных вод СССР / под. ред. проф. В. И. Жадина.- М., Л.: Изд-во АН СССР, 1940.- 1.- С. 233-273. Нестерова Д.А. Методические рекомендации для отбора проб и обработки морского фитопланктона // Препринт.- Одесса: ОБИВСС НАНУ, 1988.- 18 с. Никонова С.Е. Биологический потенциал Куяльницкого лимана // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. "Природно-ресурсний потенціал Куяльницького та Хаджибейського лиманів, території міжлимання: сучасний стан, перспективи розвитку". 2015. Одеса. С. 88-91. Погода в 243 странах світу [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://rp5.ua/> Погода в Одессе. Температура воздуха и осадки. [Электронный ресурс]. - <http://www.pogodaiklimat.ru/monitor>. Погребняк І.І. Фітобентос Куяльницького лиману // Праці ОДУ. 1949. Т. 4. С. 57 - 65. Постанова КМУ № 269 від 29.05.1996 р. "Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення" Постанова КМУ № 1100 від 11.09.1996 р. "Про порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується". Прошкина-Лавренко А. И. Диатомовые водоросли планктона Черного моря.- М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1955.- 222 с. Рейхардт А.Н., Оглоблин Д.А. Жуки (Coleoptera) // Жизнь пресных вод СССР / под. ред. проф. В. И. Жадина.- М., Л.: Изд-во АН СССР, 1940.- 1.- С. 158-186. Финогенова Н.П. Класс малощетинковые червецы - *Oligochaeta* // Определитель фауны Черного и Азовского морей.- К.: Наук. думка, 1968.- 1.- С. 372-393. Хейсин Е.М. Краткий определитель пресноводной фауны.- М.: Гос. учебно-педагогическое изд-во Мин. просвещения РСФСР, 1962.- 148 с. Царенко П. М. Краткий определитель хлорококковых водорослей Украинской ССР / Отв. ред. Г.М. Паламарь-Мордвинцева.- АН СССР. Институт ботаники им. Н.Г. Холодного.- Киев: Наукова думка, 1990.- 208 с. Шилова А.И. Класс Насекомые - *Insecta* // Определитель фауны Черного и Азовского морей.- К.: Наук. думка, 1972.- 3.- С. 42-51. Шихалеева Г.Н., Герасимюк В.П., Кирюшкина А.Н., Эннан А.А., Царенко П.М. Альгофлористические исследования Куяльницкого лимана и эфемерных водоемов его побережья (Северо-западное Причерноморье, Украина) // Альгология.- 2017.- Т. 27, № 3.- С. 277-298 . Шихалеева Г.Н., Чурсина О.Д., Шихалеев И.И., Кирюшкина А.Н., Кузьмина И.С. Пространственно-временное распределение тяжелых металлов в донных отложениях южной части Куяльницкого лимана // Вісник Одеського національного університету. Серія: Хімія.- 2014.- Т. 19, Вип. 4 (52).- С. 59-69. Шихалеева Г.Н., Эннан А.А., Шихалеев И.И., Чурсина О.Д. Динамика гидрохимических показателей поверхностных вод бассейна Куяльницкого лимана // Вісник Одеського національного університету. Серія: Хімія.- 2011.- Т. 16, Вип. 14.- С. 54-61. Эннан А.А., Шихалеев И.И., Шихалеева Г.Н., Адобовский В.В., Кирюшкина А.Н. Причины и последствия деградации Куяльницкого лимана (северо-западное Причерноморье, Украина) // Вісник Одеського національного університету. Хімія.- 2014.- Т. 19, Вип. 3.- С. 60-69. Aharon O. Cyanobacteria in hypersaline environments: biodiversity and physiological properties // Biodivers Conserv.- 2015.- 24.- P. 781-798. Algae of Ukraine: diversity, nomenclature, taxonomy, ecology and geography. Vol. 2. Bacillariophyta / Eds.: P.M. Tsarenko, S. Wasser & E. Nevo.- Rugell: Gantner Verlag, 2009.- 413 p. Algae of Ukraine: diversity, nomenclature, taxonomy, ecology and geography. Vol. 3. Chlorophyta / Eds.: P. Tsarenko, S. Wasser & E. Nevo.- Rugell: Gantner Verlag, 2011.- 510 p. Copernicus Open Access Hub [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://wiki.openstreetmap.org/wiki/Map_Features Directive 2008/56/EC of the European Parliament and of the Council establishing a framework for Community action in the field of marine environmental policy, 17 June 2008. (MSFD, 2008/56/EC). ISO 14380-2011. Water quality - Determination of the acute toxicity to *Thamnocephalus platyurus* (Crustacea, Anostraca).- First Edition.- 2011.- 28p. Komarek J., Anagnostidis K. Cyanoprokaryota. 1. Teil: Chroococcales // S?sswasserflora von Mitteleuropa.- Jena, etc.: Gustav Fischer Verlag.- 1998.- 19(1).- 548 p. Komarek J., Anagnostidis K. Cyanoprokaryota. 2. Teil: Oscillatoriales // S?sswasserflora von Mitteleuropa.- Heidelberg: Elsevier Spektrum, 2005.- Bd 19(2).- 759 p. Minicheva G. 2013. Use of the Macrophytes morphofunctional parameters to asses ecological status class in accordance with the EU WFD // Marine Ecological Journal.- Vol. XII, № 3.- P. 5-21. Moncheva S., Parr B. Black Sea Monitoring Guidelines - Phytoplankton // http://www.noelsporttraits.com/index.php?main_page&id=28&chapter=50 OpenStreetMap Wiki contributors. Map Features

[Електронний ресурс]. -Режим доступу: http://wiki.openstreetmap.org/wiki/Map_Features USGS Global Visualization Viewer [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://glovis.usgs.gov/ Using the USGS Landsat 8 Product](http://glovis.usgs.gov/Using_the_USGS_Landsat_8_Product/) // Режим доступу: [http://landsat.usgs.gov/ Landsat8_Using_Product.php](http://landsat.usgs.gov/Landsat8_Using_Product.php) Wadhia K., Thompson K. C. Low-cost ecotoxicity testing of environmental samples using microbiotests for potential implementation of the Water Framework Directive // Trends in Analytical Chemistry.- 2007.- V. 26, № 4.- P. 300-307. WoRMS [www.http://marinespecies.org](http://marinespecies.org)

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 68

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Адобовський В.В.

Алексадров Б.Г.

Гаркуша О.П.

Калашнік К.С.

Кошелев О.В.

Мігас Р.В.

Мінічева Г.Г.

Ніконова С.Є.

Синьогуб І.О.

Соколов Є.В.

Керівник організації:

Александров Борис Георгійович

Керівники роботи:

Александров Борис Георгійович

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.